

La Veu de Catalunya
DIARI CATALA D'AVISOS
NOTICIES I ANUNCIS
—
REDACCIÓ I IMPREMTA
CARRER DE FERLANDINA, 7, 0 11
(Prop la Plaça dels Àngels)
TELEFON NÚM. 15151
—
ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE SANT JOSEP, 16, PRINCIPAL
TELEFON NÚM. 15172
Anuncis, escriptures, comunicacions i reclams
a preus de tarifa
—
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Barcelona: Edició vespertina 25 ptes. mes
Edició matutina 25 ptes. mes
Península: Edició matutina 750 ptes. trimestre
Amèrica i Filipines: Edició matutina 850 ptes. trimestre
Unió postal: Edició matutina 850 ptes. trimestre

res socials, per cert, dintre un ambient i unes condicions veritablement agradables.

Una altra vegada: una cosa és la política i una altra molt diferent, el compliment de fórmules socials, les quals, per la meua part, lluny d'ésser violentes, em resulten molt agradables.

També «La Veu» publica una conversa d'un redactor seu amb el comte de Romanones, davant del qual s'expressa en termes semblants.

Preguntat pel periodista si havien parlat del darrer llibre del comte de Romanones, aquest contesta:

—També hem parlat del meu llibre. Per cert, que el president del Consell, que l'ha llegit, em digué que ell també tenia ganes d'escriure'n un quan deixés d'ésser cap del Govern.

—I de la Constitució?

—Ni una sola paraula. Li asseguro que el moment no era el més adequat per tractar res seriós.

—No ha procurat conèixer el president del Consell la seva opinió sobre l'ampliació de l'Assemblea?

—Pot estar segur que no hem parlat de res d'això. No cal que ningú pretengui saber el que he de fer. Compliré el meu deure. Això és tot.

A més, figureu-vos: L'Assemblea no es reuneix fins a novembre; dos mesos encara. Calculeu si què cal temps pes estudiar el què cal que faci cadascú.

—Tanmateix, és de remarcar que vostè pren la qüestió flexiblement, mentre que altres la prenen pel cantó trágic.

—Ja té prou tragèdies la vida, perquè les augmentem donant tons dramàtics al que no val la pena. Jo no m'encanto. En política, sóc un home poc irritat, sobretot pels esdeveniments. El que si faig, sense enfrontar-me a cap dels mateixos, és de conduir i sacrificar, sense que me n'apartin els amics ni suggerions estranyes; tot això sense treure la caixa dels trons. Per què?

—Doncs per damunt de les seves paraules, es dona molta importància a aquest viatge vostre al mateix tron que el president.

—Jo vaig saber ahir que el president tornava, a la nit, a Madrid, però per tal de prendre el tren amb més comoditat, vaig anar fins a frun en automòbil, amb la meua muller. I la primera notícia que el president venia al mateix tren la vaig rebre a El Escorial, quan vaig veure que les parelles de carabiners es quadraven al seu pas.

—Així no ha parlat?

—Ni una paraula.

—I de l'Acadèmia de San Fernando, no ens diu res?

—Es reunirà el dia 13, per tal de designar un acadèmic. Altra cosa és l'Acadèmia de Jurisprudència, de la qual és soci el que paga una quota, o el Col·legi d'Advocats, el qual té plena independència.

El comte de Romanones preguntà després:

—Què passa al Col·legi d'Advocats?

—El degà ha reunit la Junta de govern i han acordat no convocar Junta general per acordar el criteri a seguir, i s'ha convingut anunciar una votació, la qual serà del 4 al 8 del mes que ve, a les vuit del vespre.

Es parlà també el comte de Romanones uns moments de l'èxit que havia assolit el seu llibre, tant a la Premsa espanyola com a l'estrangera, digué que pensava dedicar l'hivern a escriure el tercer volum, el qual compraria la part més interessant de la seva actuació política, o sigui de l'any 1912 a 1923.

—Els asseguro — digué el comte — que em donarà molta feina, ja que, sens dubte, serà el més interessant dels tres.

VISITEU A L'EXPOSICIO...

- Palau de Comunicacions**
Lloyd Sabado. Serveis marítims. Agents a Barcelona. Filles de M. Comandants. Rbla. Santa Mónica, 29-31.
- Palau Victòria Eugènia**
Exposició especial de Turisme i Propaganda de Suècia. Svenska Trafikförbundet.
- Palau d'Agricultura**
N. Heid. Sta. anònima per a la fabricació de maquinària agrícola. Viena III. Schwarzenbergplatz, 6.
- Palau de la Metal·lúrgia**
Stand núm. 74. Francesc Honbravella. P. S. Joan, 12. Corretges, uques, moldejat i accessoris de cuir.
- Palau de Projectacions**
«Frigidaire» neveres domèstiques
- Palau Alfons XIII**
«Bugatti»: Cotxes de turisme, 3 litres, carroceria berlina gran luxa.
- Citroën Diversos cotxes de luxe**
Admireu el cabriolet «REINASTELLA» de Renault a Puig. Còrsega, 233.
- Pavelló de Bèlgica**
Maurici Henning. Polvoritzadors «La Rationnel» i altres aparats agrícoles. Despatx: C. de les Flors, 5.
- Palau Meridional**
«Frigidaire» neveres industrials
- Balneari TERMAS ORION**
Santa Coloma de Farnès (Girona)
Prodigioses aigües - Sistema nerviós
Hipertensió arterial; apoplexia
Nutrició general - Processos quirúrgics

Tingueu la caritat de pregar a Déu per l'ànima de

Josepa Anglada i Esteva

vídua de Jacint Rifà

que morí el dia 21 del corrent
després de rebuts els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Els seus apenats fills, fills polítics, néts, germans, germans polítics, nebots, cosins i parents tots, en assabentar els amics i coneguts de tan dolorosa pèrdua, els preguen d'assistir a alguna de les misses que en sufragi de l'ànima de la difunta es reanaran a l'església parroquial de la P. Concepció, el divendres, dia 27, essent d'ofertori les deu a dotze.

L'Esgl. Sr. Cardenal Arquebisbe de Tarragona i els Srs. Bisbes de Barcelona i Vic, han fet alguna concessió d'indulgències en la forma de costum

Miquel Julià i Roig

morí el dia 24 de febrer de 1923
i la seva vídua

Maria Vilardell i Barba

morí el dia 7 de setembre de 1929, després de rebuts els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Els seus fills Mateu i Maria, fills polítics Reimunda Andreu i Joan Borrell, néts, néts polítics Ramon Peris, benéts, germans, cunyats, nebots, cosins i parents tots, en recordar als amics i coneguts tan doloroses pèrdues, els preguen que finxin presents en lurs oracions els finals i que se serveixin assistir els funerals que, en sufragi de l'ànima, es celebraran demà, divendres, dia 27, a dos quarts d'onze, a l'església de Sant Josep Oriol, pel qual pidiu acte els quedaran agraïts

Les misses després de l'ofici i de següida la del perdó

El dol es dona per acomiadat No es convida particularment

L'Excelentíssim i l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Barcelona ha concedit indulgències en la forma acostumada

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 25 de setembre de 1929.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a zero i al nivell del mar. Mil·límetres: 765,0, 769,9, 769,0.

Termòmetre a l'ombra. Sec: 19,5, 21,4, 20,3. Humid: 16,3, 17,8, 15,3.

Humitat (centèsimes de saturació): 76, 68, 65.

Vent. Direcció: E. N. E., E. N. E., E. N. E. Velocitat: 1, 5, 8.

Estat del cel: Gairebé cobert, Cobert, Gairebé descobert.

Classe de núvols: St-Cu, St-Cu, Cu, St-Cu.

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima: 23,2. Mínima: 18,3. Idem prop de la terra: 18,8.

Oscil·lació termométrica 4,9. Temperatura mitja: 20,7.

Precipitació aigua des de les set del dia anterior a les set de la data: mm. d'espessor, o sigui litres per metre quadrat: 0,0.

Restorregut del vent en igual període: 73 quilòmetres.

Observacions particulars: Pluja al matí.

— Per a comprar a bon preu aneu a la **Jociria Magriñà - Tallers, 41 Joies veritable ocasió**

Dimenge passat foren detinguts deu individus que a camp ras jugaven a les xapes.

Per disposició del governador, s'estaran cinc dies a la presó.

- Sabó La Creu Blanca
El millor per a rentar la roba
Es ven a tot arreu

La Cooperativa d'Obrers i Empleats municipals per a la construcció de Cases Barates, celebrà l'Assemblea general ordinària el vinent divendres, a les deu de la vetlla, al teatre Esquerra de l'Eixample (Aribau, 21).

Cal·licita Masó i pta.
El vinent dissabte donarà un concert a l'Asil Empar de Santa Lúcia la mezzosoprano senyoreta Nativitat Pujal, que tan bona impressió causà per les seves fauclats i magnífic estil, en l'audició íntima dedicada a la promesa, que es va celebrar recentment al Teatre Tivoli.

Figuren en el programa fragments de les òperes «Trovador», «Orfeu», «Sanson i Dalila» i «Carmen». També interpretaran composicions de Schubert, Grieg, Morera, Pabissa, Granados i Falla.

Per tal d'imprimir unitat d'acció als nombrosos alumnes que concorren a les classes de piano, de l'Acadèmia Ainaud, la direcció d'aquest Centre d'Ensenyament Musical, ha ampliat el quadre de professors amb prestigiosos noms. Aquests són senyores Josefa Sargentes, Maria Jordana, Maria Rodríguez, Josefa Llorens i Trinitat Aguilà, totes detribles del mestre Ricard Vives, el qual, com és sabut, té al seu càrrec els cursos superiors, ultra la inspecció i responsabilitat de totes les classes de piano de l'es-

mentada Acadèmia Ainaud (Canuda, 31).

PASTILLES LAXANTS PRATS
Es el millor purgant

Es troben en aquesta ciutat els senyors don Enric Baraona, comissari general; doctor Cano, representant de la província de Buenos Aires; don Cesar Bernaldo de Quirós, membre del Comitè executiu i delegat de Belles Arts, i don Luis Sánchez Abel, secretari general, que componen la Delegació Oficial de la República Argentina en l'Exposició Ibero Americana.

- KALKUKA neteja la vostra epidèmia de pel moixi o borrisoll.

- Fofo-Glilo-Kola-Lectinat, cura neurastènia. B. Domènec, Ronda de Sant Pau, 71.

L'Acadèmia Ainaud inaugurarà el dia primer d'octubre les classes de violí, piano, violoncel, solfeig i teoria musical, harmonium, cant i guitarra. Canuda, 31. Inscripcions d'onze a una i de cinc a set.

Tot hom qui visiti l'Exposició ha de menjar al Restaurant Popular. Coberts a 7 i 9 ptes. amb vi o alguna mineral comprés.

Servei acuradíssim
Esplèndida perspectiva de l'Exposició.

CREMA

SERVUS

SERVUS

PARA EL CALZADO
Producció Química Hispano-Litvinskaya S.A. Rússia

Ja us heu subscrit a la Col·lecció Popular de LES ALES ESTESES?
AHIR va sortir el setè volum

JULITA
PER
M. GENÍS I AGUILAR
La millor novel·la dels inicis del nostre renaixement
250 planes 1'50 pessetes

Religioses

Sant d'Avui: Sant Ciprià, mr.; Sant Amador pr.; Sant Xil, ab.; Santa Justina, vg. i mr.

Santa de demà: Santa Cosme i Damià, metges gns, mrs.; Sans Quaranta hores: Avui: A la Capella del Palau. Demà: A Santa Teresa.

Aforació nocturna: Avui: Torn del Santíssim Corpus Cristi. Demà: Torn de Sant Antoni de Pàdua.

Cert de Maria: Avui: Torn de Nostra Senyora de les Gràcies a Sant Pere. Demà: Torn de Nostra Senyora de Montserrat a Sant Just.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori a la Capella del Sagrat Cor de Jesús. Expiatori per a les ànimes del Purgatori. Escorial, 155, Gràcia. Avui: Torn de Jesús Salvador. Demà: Torn del Via Crucis.

Exercicis Espirituals per a reverents sacerdots. — El dia 7 d'octubre, a les deu del matí, a la Casa d'Exercicis de Sant Ignasi, Sarrià, començaran (A. D.) una tanda d'exercicis en complet recés, que acabarà el dia 22, al matí, per a reverents sacerdots.

També es donarà una altra tanda del 21 al 26 del mateix mes d'octubre per a reverents sacerdots.

Església de la Mare de Déu de l'Ajudà. — Avui, a les vuit del matí, els Dijous Eucarístics tindrà la Comunió general commemorativa. A la tarda, de les set a les vuit, s'celebrarà la festa del Cor de Santa Clara d'Assís, predicant el reverend P. Miquel A. de Barcelona, caputxí.

Hi ha concedida indulgència plenària.

Església de la Mare de Déu del Roser (P. Dominics, Anísias March, núm. 54). — Avui, dijous, a les vuit, missa de Comunió per l'Arxiconfrària dels Dijous Eucarístics de Sant Tomàs d'Aquino amb exercici i cànctics. A la tarda, a les set, Hora Santa, amb exposició del Santíssim, ofertori, rosari, meditació, reserva i Salve. Es guanya indulgència plenària.

Bisbat

A la Cancelleria del Bisbat, s'ha rebut un edicte del senyor arquebisbe de Valladolid per a la provisió de la dignitat d'Abat-Capellà de la Real Insigne Església Col·legial de Santa Maria del Camp, i l'anex Santuario, de la ciutat de la Corona, amb un termini de seixanta dies, que acabarà el dia 15 de novembre, a les dotze del matí.

Dissabte, amb el ràpid de la nit, va arribar a l'Arxiconfrària del Sagrat Cor de Jesús, amb l'objecte de presidir el Congrés Nacional de Missions.

A l'estació esperaven l'Il·lustre Prelat els elements directius de la Unió Missional.

Al Real Monestir de Santa C. va arribar el senyor bisbe d'Urgell, doctor Guàrdia, ha benet solennement una imatge, còpia del Sant Crist de Balaguer que uns devots han sufragat perquè sigui venerada per molts ha-laguerins que resideixen a Barcelona.

— Passen uns dies a Catalunya els respectables agustins, naturals d'Oliván, de la diòcesi de Solsona. Rvds. P. Joan i P. Ramon Serra i Comellas. El primer, que resideix habitualment a Mallorca, havia estat molts anys a la carrera a L'Hera. I ell i el seu de sa carrera a L'Hera. I ell i el seu de sa carrera a L'Hera. I ell i el seu de sa carrera a L'Hera.

— Dimenge, al Santuari del Carme (Diagonal), Fra Angel M. C. D., de l'arquidoc de Verapoly, ordenà de diaques Fra Ramon de Jesús M. Fra Benet de Santa Teresa, Fra Miquel de la Creu i Fra Joan de Jesús, Carmelites descalços.

L'Il·lustre senyor és hoste de a nostra ciutat per tal d'assistir al Congrés Missional.

— Ha sortit el número de «Catalunya Missionera» corresponent al present mes de setembre.

La seva aparició és ben oportuna tota vegada que la nostra ciutat es troba en plenes festes missionals i els forasters que tenim aquí present-hi part coneeixaran aquesta excel·lent fulla de la Unió Missional de la clerecia catalana.

El sumari que conté aquest número és força interessant. Es remarca una conversa amb l'arquebisbe de Verapoly, que és un dels Prelats missioners hostes de Barcelona.

Obituari

ENTERRAMENTS
Els assenyalats per aquest matí són: Joan B. Morant i Masarell, 78 anys, vídu; del carrer Villarroel, 48, quart, al cementiri Nou. A les onze.

Basilissa Parada i Rodríguez, 51 anys, vídua; del carrer Mallorca, 168, al cementiri de Les Corts. A les nou.

Carme Torres i Giner, 81 anys, casada, del carrer de Còrsega, 671, pral. al cementiri Nou. A les onze.

Joaquim Güell i Aguilera, 72 anys, solter, del carrer Oriol Mestres, 6, primer, al cementiri de Les Corts. A les onze.

Josep Sánchez i Bolinche, 19 anys, solter; del carrer de Malats, 70, segon, al cementiri de Sant Andreu.

A dos quarts d'onze.

Sixt A. Galero i Romero, 44 anys, casat; del carrer Bimborques, al cementiri Nou. A les dues.

Avui a la tarda s'efectuaran els següents:

Ramona Parés i Codoñosa, de 56 anys, casada, del carrer Montalegre, núm. 5, al cementiri de Les Corts. A les quatre.

Ramona Vázquez i Fernández, de 54 anys, vídua, de l'Hospital Clínic, al cementiri Nou. A les dues.

Enric Duarte i Curia, de 14 anys, de l'Hospital Clínic, al cementiri Nou. A les quatre.

Dolores Mejías del Villar, de 74 anys, vídua, del carrer d'Urgell, 158, segon, al cementiri Nou. A les quatre.

Manuel Benito i Iborra, de 80, anys, vídua, de l'Hospital Clínic, al cementiri de Les Corts. A les quatre.

Joan Montau i Gellés, de 82, anys, solter, del carrer Puigmercad, 7, segon, al cementiri Nou. A les quatre.

FUNERALS
Concepció Cuxart Buscà. Morí el 18 del corrent. Avui, a les deu, al Sant Angel Custodi.

Josepa González de Nadal. Morí el 30 del corrent. Avui, a dos quarts de deu, a Sarrià.

ANIVERSARI
Consol Molina i Brubilla de Domínguez. Morí el 15 de setembre de 1928. Avui, misses a Santa Anna, Jesuïtes, Reparadores, Divina Pastora, Josefinas, paròquia i capelles de Lloret i Santuari del Col·lell, Queralt i Caldes de Boix.

A les Escoles Salesianes

UNA ESTATUA DE DON BOSCO
Els antics alumnes de les Escoles Salesianes de Sant Josep de Barcelona han organitzat la següent nota:

«El 2 de junio del corrent any, los desoes de cuantos vivimos del espíritu salesiano, se vieron cumplidos. Nuestro Padre y Maestro fué elevado al honor de los altares. Apoteosis resultaron los festejos celebrados en Roma y en Turin con motivo de tan fausto acontecimiento.

En las Escuelas Salesianas de la calle Rocafort, donde nos hemos instruido y educado, se ha de honrar también al Beato Juan Bosco.

Persuadidos de esto, los Antiguos Alumnos, impulsados por amor y gratitud al nuevo Beato, han creído que nadie como ellos, tiene derecho ni obligación de adquirir la estatua del Bienaventurado Juan Bosco, que han de venerar las generaciones de niños que se educan en nuestras Escuelas y los millares de fieles que cumplen con sus deberes en la Iglesia de nuestros queridos Maestros, los PP. Salesianos.

Un día recibimos las enseñanzas

Borsa de la Propietat Immobiliària

S'han efectuat, entre altres, les següents transaccions:

Terranyals al carrer Corts, xambrà Marina, venuts en 32.211 ptes. Casa al carrer Indústria, entre Marina i Lepanto.

PISOS PER LLOGAR
Pis principal amb 7 habit., cambra bany, 6 balconcs al carrer i balconera. Rosselló, 160, porteria.

Gran magatzem per llogar amb habitació. Passatge Bany, lletra E.

Es lloga casa torre amb 5 habitacions, calefacció, gas, water, cambra bany i cuina amb mobles, jardí i garatge. R. Vallès, 136, 1r. i 2r. pis.

Al carrer de Corts, xambrà, 42; es lloga un gran magatzem, R. Corts, 688, porteria, i Ronda de la Universitat, 29, quart.

Gran local cèntric, per garatge i qualsevol indústria, al carrer Col·lell, Dirigir-se al carrer de F. C. sants, 16, pral, primera. Sans.

Lloga part de torre amb mobles molt cèntrica. Padua, 49, St. Gervasi.

FINQUES PER VENDRE
Es ven torreta amb jardí a Sant Feliu del Llobregat, pr. 9.000 ptes. C. Neus, 45.

A Graneros es ven torre de moderna construcció, gran caudal d'aigua, propi, jardí amb arbres fruiters, etc. R. Balma, 112, primer. De vuit a deu i de sis a vuit.

Terrany: Veritable ganga, a Sant Cugat del Vallès, a deu minuts de l'estació; té 20.800 pams, urgals, verdre. R. Hospital, 98, 2a, 2a, de 1 a 4.

Valldorrel, M. F., a 10 cènt. pams terreny prop bosc de pins. R. B. Barà, 11, segon. De dues a quatre.

Torre: Venc per 9.500 ptes., a deu minuts del tramvia de La Sagrada R. C. Maurici Serranilla, 26, 1r. i 2r.

Terrany en venda a Espigues de Llobregat, al carrer St. Jordi (barri de la Plana), i a St. Just Desver, al carrer Montanyana. R. B. carrer de Jaume Febra, 15, segon, primera. De dotze a dues i de set a nou.

Crédit Agrari S. A.
Corts, 600, principal. Barcelona
Comprèn finques rústiques.

de la educació salesiana, ensenyanzas que florecen: y, fructifican en nuestros corazones, en nuestros hogares, y hoy, cuando S. S. Pío XI, el primer devoto del Beato Juan Bosco, ha nimbado de luz inmortal las stenes del Apóstol de la juventud, de nuestro Apóstol, de nuestro Santo, estas mismas enseñanzas han de desprender un rayo de luz vivísima, que quede perenne en la Iglesia de las Escuelas, patentizando los amores: «el del Beato Bosco» a la juventud, y el de la juventud al Beato Juan Bosco.

Millares y millares de alumnos bas salido de estas Escuelas desde su apertura por el M. R. don Antonio Aine, nombre bendito y de feliz memoria, hasta la fecha. A todos nos dirigimos, pues todos hemos participado del bien de Dios sembrado con abnegación y sacrificio por los hijos de Juan Bosco en nuestras almas.

Esperamos que todos aquellos Antiguos Alumnos, asociados o no, que se enteren del pensamiento que acabamos de exponer, cooperen para que, cuanto antes, sea consoladora realidad.

No se trata de cantidades que exjan grandes sacrificios.

La feliz idea, el rasgo hermoso de los Antiguos Alumnos, será muestra de la fe en los días de la beatificación de Bienaventurado Juan Bosco.

RAMON GAUSSET
Presidente de la Asociación de Antiguos Alumnos Salesianos.

Barcelona, septiembre 1929.

Els donatius poden lliurar-se a les Escoles Salesianes, Rocafort, 42, i a casa de Josep Cases, vice-president de l'Associació d'A. A. carrer Joaquim Costa, 59 (abans Ponent), im-premta i papereria.

IDIOMAS BERLITZ
Tel-15992
PELAYO-58

Banyeros Cardona, Vargara,

UN NOU LLIBRE DE
J. VALLÈS I PUJALS
"HOSTES VINGUEREN..."
L'han de llegir tots
els qui llegiren
l'"Elogi de Catalunya"

LA REPRESENTACIÓ PROPORCIONAL

El que ens diu A. Rovira i Virgili

LA VEU DE CATALUNYA ha circulat el següent qüestionari:

Es vostè partidari de la representació proporcional, o creu preferible el règim majoritari en les eleccions?

En cas d'ésser favorable a la representació proporcional, ¿entén que s'ha d'implantar únicament en les eleccions municipals i provincials, o creu que s'hauria de fer extensiva a les legislatives?

Creu vostè que la Constitució ha de contenir algun precepte definitiu sobre la forma d'elecció dels càrrecs populars, pel sistema majoritari o pel de la representació proporcional?

El senyor A. Rovira i Virgili ens ha contestat amb l'opinió següent:

I. — Sóc partidari de la Representació Proporcional. Ho sóc de sempre, i recordo que en «El Poble Català» vaig publicar, fa vint anys, una sèrie d'articles sobre aquest tema, recollits després en un fascicle intítulat «La Representació Proporcional en el sufragi universal», que fou un dels primers treballs — si no el primer — publicats en llengua catalana sobre el sistema proporcionalista.

Però ja aleshores vaig assenyalar algun dels defectes d'aquest sistema, defectes que l'extensió posterior de la R. P. a Europa ha demostrat plenament. En política no hi ha solucions perfectes. I a despit dels inconvenients de la R. P. continuo essent proporcionalista.

Tanmateix, temeria que un assaig massa radical de R. P. a Espanya resultés un fracàs, puix que el mecanisme proporcionalista requereix un nivell de capacitat política superior al que requereix el sistema majoritari.

Veig amb simpatia la creació d'alguns llocs a elegir per acumulació.

II. — Penso que la R. P. ha d'aplicar-se a les diverses classes d'eleccions.

III. — Crec que la Constitució d'un Estat ha d'establir el sufragi universal, directe i igual. Res més. Les modalitats del sistema electoral han de deixar-se per a les lleis complementàries.

En dir sufragi universal, entenc sufragi per als dos sexes. Sóc partidari del sufragi femení, actiu i passiu. Les raons que són allegades contra el vot de les dones poden ésser emprades igualment contra la universalitat del sufragi masculí.

DEMA: LA VEU DE CATALUNYA

publicarà la contesta, al precedent qüestionari, del senyor

JULIA BESTEIRO

LES PREGUNTES DE «LA NAU»

La Nau ens proposa que reproduïm la pregunta concreta que en diverses formes ens ha adreçat, i la contesta nostra. La seva pregunta va ésser reproduïda textualment per nosaltres, en la seva forma més concreta: quina és la transigència que vol oposar a la intransigència de l'Avant?

Quant a la que dona com a contesta nostra, no és una resposta directa a aquesta pregunta, sinó una declaració de la nostra actitud.

Són dues coses ben distintes.

Quant a les seves preguntes, tornem a respondre-les i tornarem a contestar-les, en forma sintètica. A veure si, a la fi, La Nau acaba per entendre una cosa tan clara.

Primera pregunta de La Nau:

«Quina és la transigència que cal oposar a la intransigència de l'Avant?»

Contesta de La Veu de Catalunya:

Encara que la pregunta, formulada en aquesta forma, no és, ni molt menys, una exposició model·lica del problema, la nostra resposta és terminant: Cal evitar, intel·ligentment, tot allò que suposi la repetició de les errors de l'Avant, és a dir, tot allò que condueixi a la situació actual i a dificultat o n'ajorni la sortida.

Segona pregunta de La Nau:

«Quina és la transigència que cal oposar a la intransigència de l'Avant?»

Contesta de La Veu de Catalunya:

La resposta a aquesta pregunta va incloure en la contesta anterior. Tota aquella transigència que sigui necessària per a no impedir que desaparegui la situació actual.

Tercera pregunta de La Nau:

«Com s'ha de manifestar la «franca simpatia» que, segons Cambó, mereix el camí obert suau amb la publicació de l'anteprojecte de Constitució nova?»

Contesta de La Veu de Catalunya:

En aquesta pregunta torna a incloure la Nau en aquella falta elemental de precisió i exactitud que fa tan poc aquest debat.

El senyor Cambó no ha parlat concretament de la franca simpatia que mereix el camí obert suau amb la publicació de l'anteprojecte de Constitució nova. El senyor Cambó ha dit que mereix una franca simpatia TOT CAMÍ QUE S'OFEREIXI PER A SORTIR DE LA SITUACIÓ ACTUAL.

Creiem que la diferència de matis és prou neta i és lamentable que La Nau no en còpi el sentit.

Feta aquesta rectificació a la pregunta formulada per La Nau, la resposta és, també, molt concreta: La franca simpatia que mereix tot camí que s'ofereixi per a sortir de la situació actual ha de manifestar-se no tant res que pugui impedir o ajornar aquesta sortida.

PROBLEMES DEL LLIBRE

Causes de malestar.—La llibreria i l'edició

El nostre company «Pol» ha examinat, aquí mateix, algunes de les causes a les quals, segons ell, és degut el malestar:

La literatura catalana ha començat a tocar beneficis. La lluita s'ha aviat. Els crítics adscrits a una editorial han llançat les seves obres i si l'edició o rebut les de les altres.

Han fet la seva tasca també l'enveja i el sentiment iconoclasta.

Conseqüència: una certa desorientació del públic.

El nostre company afegeix encara altres causes:

La pressa en les reformes lingüístiques.

La superioritat dels escriptors sobre el gust del públic.

La pressa a crear personalitats per a antenar-seix tot seguit.

Conseqüència: desorientació dels escriptors, la crítica i el públic.

«Pol», en conculcure, anota que no creu en una crisi fonda.

A aquestes observacions — algunes ja fetes per nosaltres — advertim: La competència entre les empreses de llibreria i entre les agrupacions editorials aporta, certament, algun excés, però, no pot dir-se que existís una crisi de grup, precisament al contrari, com l'Esclat, els demanen. Els excessos que, individualment, pugui cometre l'agent d'una empresa en detriment de la producció d'una altra empresa en competència, no tenen importància.

No pot dir-se que hi hagi hagut pressa en les reformes lingüístiques. Hi ha hagut més aviat excés de resistència en l'acceptació de les normes. Ens hem passat 25 anys en peül·la constitució. La normalitat del llenguatge escrit ha estat una de les bases principals per a la viabilitat del negoci editorial a casa nostra. L'anarquia ortogràfica era el primer obstacle a la difusió del nostre llibre.

No creu en una superioritat tal dels nostres escriptors sobre el nostre públic, que privi el públic d'assaborir els nostres escriptors. Si hi hagués realment desequilibri de facultats, aleshores caldria dir que el nostre públic és deficient, posat que els nostres escriptors no són talsment extraordinaris. En tot cas, la norma

adequada serà d'elevat el públic, al nivell dels escriptors; en cap cas, d'obligar l'escriptor a descendir.

Els economistes ens diuen si, en els darrers anys, ha minvat o no el volum de negocis, en el nostre país. Quant al negoci del llibre caldrà, podem dir que fa vint anys que gairebé no existia com a negoci; que en fa deu, era abassegat per dues o tres editorials, que més aviat hi perdien; que fa només sis o set anys que el negoci del llibre català ha començat realment a existir.

Abans d'estudiar els mitjans que ens permetran de vendre més llibres, és útil preguntar-se: per què hom compra un llibre?

Llegeix que un diari de Leipzig — la Meica de la llibreria — ha fet justament els seus lectors aquestes preguntes:

«Quins motius determinen la tria del públic quan compra un llibre?»

«En quina mesura intervé cada un dels motius?»

L'enquesta ha donat aquest resultat:

Per cada cent persones que compren un llibre, vint el prenen seguint les indicacions dels amics, deu per la publicitat ha llançat el volum, vuit per passar el temps viatjant, quatre pels catàlegs i els altres sense motius ben definits.

No creu que el nostre lector obedi en general a motius gaire diferents. Cal pensar, però, en primer lloc, entre els seus motius, el sentiment patrio. No manca qui veu, en aquest motiu, una deficiència; per contra, jo vull dir que aquest motiu per a comprar llibres és tan legítim i molt més noble que la majoria dels altres: consell dels amics, publicitat, ganes de passar l'estona o fe en un catàleg.

De l'examen dels motius generals dedueix aquesta llei pràctica per als editors i autors:

Cal prendre cura, en primer lloc, de la crítica; que la crítica estigui ben organitzada i que obri excel·lentment no deixi d'ésser posada de relleu.

Cal estimular el lector adquirint perquè encomani a altres la prujia de llegir.

Cal anunciar honestament però amb insistència.

J. E.

Informacions polítiques i econòmiques

El viatge de Mr. Thomas al Canadà

El ministre britànic Mr. Thomas, que té al seu càrrec els assumptes derivats del problema de l'atur forçat, ha tornat del seu viatge al Canadà, donant per finalitzada la seva missió de caràcter comercial. En desmarcar el ministre a Liverpool, els periodistes s'afanyaren a obtenir unes declaracions. I encara que Mr. Thomas s'ha mostrat molt reservat, el què ha dit no deixa de tenir força interès.

Les prestacions sobre els resultats del seu viatge les reserva als seus companys de Gabinet; però, de totes maneres, ha avançat que torna molt satisfet i estava segur que d'ara endavant el Canadà seria una Anglaterra una part del canvi i del que que adquiriria d'altres procedències, si se li oferien en condicions satisfactòries.

La solució real del problema de l'atur forçat — ha declarat Mr. Thomas — consisteix en la pau de nous clients permanents i no en treballs de sort. Això és el què ha anat a fer i creu que ho ha aconseguit.

Després de referir-se a les entrevistes amb els directores dels ferrocarrils canadencs i de dir que la companyia «Canadian Pacific» ha fet una comanda d'assag de 100.000 tones de carbó gal·lès, afegí el ministre: «El que cal és que els directores d'indústria vagin a estudiar el mercat canadenc i es donin compte de les necessitats del país. Es hauria d'ofrir als canadencs allò que pensen que volen, sinó allò que realment volen».

Aquestes paraules donen idea del fet bàsic que la política de la Gran Bretanya envers els Dominis, no ha d'ésser inspirada per motius sentimentals, sinó per realitats. Els Dominis sols compararan a la Gran Bretanya si se'ls ofereixen, els productes en bones condicions.

Referent a l'emigració anglesa al Canadà, que també havia afavorit el Govern conservador, ha dit, Mister Thomas: «A aquesta qüestió se li ha fet un dany incalculable associant-la a la solució de la nostra crisi d'atur forçat. Havem donat al Canadà la impressió que el consideràvem com la sortida natural per als nostres indesitjables».

Fou molt reservat el ministre quant als seus propòsits sobre la qüestió, però tant en compte les seves paraules i les protestes que l'emigració anglesa motivava al Canadà, cal esperar que l'actitud del Govern treballista serà diferent.

El viatge de Mr. Thomas al Canadà constitueix una nova llei per aquells països que es preocupen de l'expansió comercial. Està inspirat en el mateix sentit pràctic que el de la missió presidida per Lord d'Abernon i que recorre l'Amèrica del Sud.

El sindicalisme de Léon Jouhaux

A París s'ha reunit el Congrés de la Confederació general del Treball de França, representant del vell sindicalisme revolucionari o anàrquic, que tant truita també a Itàlia i Espanya. El bloc llatí, dins la història del moviment obrer, és un contrast amb el sindicalisme polític o socialista dels altres països industrials.

Fa alguns anys, la C. G. T. de França tingué una escissió important. Els elements més revolucionaris es passaren al costat del moviment bolxevista i, per tant, de la independència sindicalista entraren a la dependència política. Avui molts d'aquells elements anyoren la independència. Per altra banda, dins les rangs de la C. G. T. hi ha molts elements que discrepen o critiquen l'actitud del seu director Léon Jouhaux, el qual ha evolucionat des del vell sindicalisme anàrquic i independent vers un col·laboracionisme, tant en l'ordre polític com en l'administratiu i en el patronal. En les censures o crítiques

que al Congrés de París ha meregut l'actitud de Jouhaux, més que una contraposició d'idees hi ha una recança del passat que ja no pot tornar. Anyoren molts al sindicalisme de l'època de la Carta d'Amiens, però reconeixen que les circumstàncies actuals aconsellen molts canvis. En tot cas Jouhaux no ha pas renunciat cap dels punts del programa que la C. G. T. té acordada de fa alguns temps. Un extracte del seu discurs donarà idea clara d'aquest programa.

Recollí les censures dirigides al Consell directiu, acusant-lo de feblesa en la seva activitat sindical. «Però vosaltres, secretaris de Federació o simples Sindicats, heu fet tot el que calia per a defensar les masses». Heu preguntat per quines raons els treballadors no vénen tan nombrosos com voldríem a les organitzacions sindicals? Heu demanat per què amb tanta facilitat acudien a les institucions patronals? Hi van perquè no cal fer tants esforços ni tants sacrificis, i perquè no hi ha tanta perill... Cal tenir el coratge de dir-ho. La majoria dels treballadors no oblidem mai que l'organització sindical: aquesta els demana massa esforços i massa sacrificis, que no estan encara disposats a consentir».

Justificà el seu reformisme i mostrà la valor revolucionària de les reformes i de la col·laboració. «Per a nosaltres, la idea és sempre la idea. Quan col·laborem, amb plena independència, amb plena llibertat, no oblidem mai que l'organització sindical: aquesta els demana massa esforços i massa sacrificis, que no estan encara disposats a consentir».

Afirmà Jouhaux la independència del sindicalisme i que la C. G. T. s'ha mantingut dins l'esperit de la Carta d'Amiens. Però cal adaptar-se, transformar-se, evolucionar. El sindicalisme no és determinat tan sols per una teoria preconcebuda, sinó pels fets mateixos. Referent a l'activitat política de la C. G. T. i dels seus caps, digué que l'organització no pot restar dins el marc professional, sinó que ha d'estendre la seva acció a tot el conjunt de la vida econòmica. Per això és justificable la seva intervenció a l'Oficina Internacional del Treball i a la Lliga de Nacions; per això exerceix influència prop dels parlaments i per tal que sigui arrelada l'obra d'aquells organismes.

Referent als càrrecs oficials o ministerials, Jouhaux digué que se segueix:

«Hom ha invocat no sé quins perills. Perills de ministerialisme, de constitució d'un partit polític. El dia que haguessim de realitzar un acte en aquest sentit, vindríem clarament davant vosaltres i us diríem el nostre pensament, us demanaríem la vostra decisió». Evocà que hi hagué moments en què fou cedat per a un lloc de responsabilitat, i que no acceptà, i que no ho hauria fet sense estar d'acord amb la Confederació. «No — afegí — No hi ha el perill de veure com el ministerialisme s'installa a la C. G. T. Però hi ha la necessitat que es presenti a tot arreu on es discuteixen els interessos materials i morals de la classe obrera».

Després del discurs de Jouhaux l'informe del Consell directiu de la C. G. T. fou aprovat per 4.758 vots, contra 55 i 36 abstencions.

Tot el problema del sindicalisme revolucionari francès consisteix en si aconseguirà convertir-se en una força política com a Anglaterra i Alemanya. Es clar que si es produís aquest fet hi hauria moltes desercions, però seria el principi de la bandó del sindicalisme anàrquic.

AL DIA

Importació i exportació

En els vuit mesos que van de primer de gener a darrer d'agost, França ha importat mercaderies per valor de 39.606 milions de francs, i n'ha exportades per valor de 32.801 milions.

Aquest mal camí de França fa temps que segueix. En aquests vuit mesos, les importacions han augmentat, sobre el mateix període de 1928, en 5.555 milions de francs, i les exportacions han baixat 942 milions i mig de francs.

Aquestes xifres de la balança comercial, per més que en els seus efectes les recompena la balança mercantil i la riquesa colonial, han de fer pensar una mica el Govern de la veïna República.

Tot Estat que saldi en déficit creixent la balança comercial, quan la mercantil no salda el déficit, és país que va a la ruïna; és una pedrera que va quedant sense pedra; una mina que consum el mineral.

Encara s'ha de tenir en compte la mena de tràfic d'exportació: si és de primeres matèries com a Espanya, per exemple, el suro i el ferro — la part d'exportació que representen aquestes matèries, és més una ruïna que una riquesa, perquè són matèries exauribles. L'exportació única que representa riquesa és la de matèries elaborades: treball.

Acaba de far més perillosa la diferència entre l'exportació i la importació, a favor d'aquesta, quan els mitjans de transport no són nacionals, en tractar-se dels marítims, i quan són de més valor els estrangers que els nacionals, quan són de ferrocarril.

França té bons serveis marítims: la marina mercant francesa, encara que no correspon a l'extensió de les costes de França, és molt important i de bona utilitat. França té, doncs, l'avantatge del turisme. París i la Costa Blava fan, a les economies estrangeres, un forni drenatge de milions. Tot això no ho té Espanya, que salda també amb déficit la balança comercial i, potser, la mercantil i tot.

França ha degut, però, establir la valor del franc, eliminant la ruïna de les oscil·lacions i el perill de les jugades de Borsa; Espanya podria, hauria de fer-ho també; però damunt una política econòmica assenyada, d'una llibertat contractual absoluta i d'una protecció interior creixent, per anar minvant la diferència entre la valor de les exportacions i les importacions, afegint-hi una gran prudència en les despeses i en els compromisos del crèdit nacional, representat pel Tresor i per les grans indústries, com la de ferrocarrils, que sembla que no volen deixar en pau, per ara i tant.

Les diferències entre l'exportació i la importació, en benefici d'aquesta, quan no preocupen els governs, o és que existeix bé la balança mercantil favorable, les disponibilitats de l'Estat i de la riquesa nacional o és que no saben veure la transcendència de les xifres. Dues causes actuen, en primer terme, contra l'exportació: la carestia de la vida i el desenvolupament del transport i del comerç, i la carestia del jornal que, en part, n'és conseqüència. Hi obra, doncs, amb força, la manca de l'ensenyament tècnic. Tot això ho va arranjant França, de mica en mica.

Així és que l'esdevinidor de França no és pas alarmant. Sobretot, hi ha a França el ressor de la satisfacció interior, que dona fe i porta, consegüentment, als miracles.

POL

La situació d'Austria

D'ençà de la sangant col·lisió que hi hagut entre socialistes i nacionalistes a Àustria, la premsa no deixa de parlar de la possibilitat que els últims provoquin un cop d'Estat; i instaurin un règim de dictadura semblant al feixisme. El fet tal vegada més important dins la política austriaca és el canvi d'orientació que s'atribueix a Mosew Selpel, l'eminent polític, qui deixà a govern fa alguns mesos en circumstàncies un xic estranyes. No fou derrotat per la Cambra, sinó que allegà com a motiu de dimissió el desig de retirar-se. Ara se'l considera lligat amb l'organització nacionalista, o sigui amb els «Heimwehren». El fet cert és que en unes declaracions fetes al corresponent del «Daily Telegraph», ha dit que era indispensable modificar la Constitució i que aquesta reforma es farà per la pressió dels «Heimwehren».

Aquestes paraules no han fet sinó augmentar la nerviositat de l'opinió. El canceller Streinewitz, successor de Mosew Selpel i representant al poder, com aquest, del Partit cristià social, en tornar de la reunió de la Lliga de Nacions, ha trobat els partits que formen la coalició governamental molt alarmats. L'òrgan dels cristians-socials, admet la proposta que el Consell Nacional abandonés Viena i es traslladés a Graz o a Innsbruck. Però com que en aquestes regions del Tirol i d'Àustria és on les «Heimwehren» tenen més força, aquesta indicació ha estat interpretada pels elements d'esquerra com a indicadora del desig de molts elements del Partit cristià-social que al poder del Parlament caigui en mans dels nacionals-les.

Les «Heimwehren» publicaren el dia 19 una proclama titulada «Darrer advertiment». Anuncien que posaran en acció tota l'obra d'armes, sense cap reserva, per tal d'imposar la reforma constitucional total i profunda. «Si el Govern — diu la proclama — no pot implantar una solució completa, que deixi el lloc a un govern fort en el qual les «Heimwehren» jugaran el paper que els correspon». Acaba el manifest anunciant que el dia 29 tindran lloc quatre grans manifestacions prop de Viena i que «tocaran les dotze».

En front d'aquesta amenaça, els socialistes han contestat que no cediran per força, que Àustria no esdevindrà ni una Itàlia ni una Hongria i que val més lluitar uns dies que les armes a la mà que doblegar-se durant anys a l'esclavatge.

El fet evident és que el Govern és incapaç de desarmar als dos partits rivals. I en aquestes condicions apareix com inevitable una topada violenta.

VIATGE A LLEVANT

A través de Grècia

El Pireu, setembre.

Grècia, entrant-hi per mar, per Corfú, Patras i el canal de Corint, fa l'efecte d'un país pobre, desolat i d'una vida molt raquítica. És un país muntanyós, sense arbres, d'un aclaparament mineral terrible. La navegació és monòtona. La costa és en grandíssima part deshabitada. Les distàncies són inacabables. Els mitjans de comunicació — ferrocarrils, carreteres — tenen un desenvolupament rudimentari. I és natural, donada la geografia física del país. La comunicació natural és el mar. És natural, és clar, entre les illes i el Continent; però també ho és entre les ciutats de la terra ferma. Ara bé: el mar separa, és un element de dispersió, manté en els països de geografia rebel un estat d'insolidaritat que només es pot vèncer doblegant la geografia. Alguna cosa s'ha fet: el canal de Corint ha escurat considerablement les distàncies entre la Grècia occidental i Atenes. Però falta molt a fer. Ara bé: és la geografia el que explica els llarguíssims segles de subjecció a què ha estat sotmès el país. En certa manera, també ha estat la geografia el que ha salvat l'hellenisme. A l'època de la dominació turca, foren les illes les que salvaren la llengua. La llunyania de les illes féu possible el manteniment de la llengua antiga.

La geografia inclement explica tota la història de Grècia: la polvorització municipal en els temps clàssics, les emigracions a l'Est, això és, cap a terres més vividores, la decadència bizantina, la conquesta turca, la llarga i difusa barreja de Grècia i Turquia. Explica també la característica del grec mitjà més acusada, que és una capacitat comercial esmoladíssima, comparable a la del poble israelita. Tota aquesta desgraciada història dona per contrast una idea de l'esforç que feren els grecs per crear-se una pàtria. És en mig del desert enfebrat de Missolonghi que es veu Lord Byron tal com era. El seu gest només s'explica per una mena de sublimació de l'nobisme. Encara avui sembla una folia.

No podent viure a casa seva, el grec ha hagut d'emigrar. Ha emigrat principalment cap on el camí era tractat de tota la vida. Aquesta infiltració multimilenària del grec cap a l'Est no fou pas desbordada per la creació i les conquestes de l'Imperi Otomà. Al contrari. Els grecs començaren d'enriquir-se quan, deixant de comerciar ells amb ells, trobaren un poble indolent, militar, pueril i corromput, sobre el qual exercir llurs possibilitats més actives. Turquia esdevingué Eldorado dels grecs. S'hi donaren a anar-hi més que mai. En realitat hi anaren com qui va a casa. Perquè, no eren tots súbdits del gran Turc? El cert és que hi anaren prenent cada dia més preponderància, preponderància demogràfica i econòmica. Aquesta emigració no fou col·locada sobre un terreny polític fins molts anys després que Grècia hagut creat una pròpia sobirania política. A Llevant, la religió és — o era — la característica nacionalitària típica. Els grecs eren ortodoxos. Formaven part, doncs, d'una nació distinta. Eren súbdits turcs de nacionalitat grega.

A nosaltres, occidentals, ens costa d'aprendre aquestes complicacions. Es que tenim una mentalitat molt més estreta que la de la vella Turquia. Els grecs de Turquia formaren, doncs, una nació a part dintre de l'Imperi Otomà — com la formaren els jueus i els armenis — i foren representats davant la Porta pel Patriarca. Tingueren les seves escoles, les seves esglésies, els seus establiments de beneficència i el Patriarca negocià els impostos dels grecs amb el Turc, de potència a potència. Fou la mateixa feblesa dels turcs el que permeté als grecs mantenir una fisonomia persistent, una personalitat fixa. Quan, a principis de segle, abordada Turquia per les grans potències, entrà en el període més agut de composició interna, Grècia posà clarament sobre la taula política la qüestió dels grecs de Turquia. Venizelos eslevingué el representant més típic del somni de la Grècia moderna: del somni de l'hellenisme. Aquest somni es podria formular així: fins allà on els grecs tenen preponderància, han d'arribar les fronteres de Grècia. Aquest programa grandios fou acollit pels grecs emigrats — els quals, com hem dit, conserven sempre una personalitat rígida — amb el més gran entusiasme. Potser amb més entusiasme que els mateixos grecs de Grècia. Però el primer gran assaig de realització de l'hellenisme integral esdevingué el fabulós desastre d'Esmitra. La seva conseqüència ha produït el drama més angosiós de la història contemporània europea. Em refereixo al canvi de poblacions: més d'un milió i mig de grecs han hagut d'abandonar el país que habitaven secularment; quatre cents mil turcs han hagut de tornar a Turquia. Ara el grec no té més remei que encerrar-se amb la seva geografia. No té pas possibilitat de defugir-la.

El desastre d'Àsia Menor tanca l'evasió del grec de la seva pròpia geografia. Aquest desastre és una data essencial de la història d'aquest país — com ho és, potser més encara, per a la història de Turquia —. Tot el problema per a Grècia consisteix a convertir, a la llarga, aquesta calamitat en un bé. Ja veurem per quin camí aquest transformisme és perfectament possible.

JOSEF FLA

— Tu creus que la Maria té vint-i-cinc anys?

— Ja veuràs... Fa tants anys que ens diu el mateix, que a la fi hauré de creure-la.

Notícies de l'Estranger

L'apropament franco-alemany

M. POINCARÉ PRECISA

París, 25. — L'Echo de París, publica un article del senyor Poincaré, el qual fa referència a les gestions realitzades pel diputat alemany Reichberg per tal d'arribar a un apropament franco-alemany. Com hom sap, Reichberg parlà amb alguns generals francesos i especialment amb el diputat Reynaud, conseres que donaren lloc a diversos comentaris de premsa. El senyor Poincaré publica un article precisant que el 1923 i el 1928 va rebre el senyor Reichberg, el qual, en efecte, li parlà de la necessitat d'un apropament franco-alemany, d'una forma vaga i sobre generalitat. El senyor Poincaré respongué que aquestes gestions havien d'ésser tractades entre els governs dels dos països i no entre particulars. En conseqüència, afegeix el senyor Poincaré — aquesta visita i aquesta resposta exclouen la possibilitat que s'hagués demanat al diputat Reynaud cap servei intermediari prop del senyor Reichberg. — Fabra.

El record mundial de distància en línia recta

SURTEN A QUANYAR-LO

DOS AVIADORS FRANCOSOS
La Bourget, 25. — A les 6:56 d'aquest matí ha sortit d'aeròdrom un aparell pilotat pels aviadors de Marnier i Favreau, els quals es proposen batre el record del món de distància en línia recta. Els aviadors han pres la direcció vers Mozambique. — Fabra.

Una expedició antàrtica

L'EMPRENEN L'EXPLORADOR AUSTRALIA WILKINS

Nova York, 25. — L'explorador australià Wilkins embarcà el dia 28 del corrent per a realitzar una expedició antàrtica, de la qual no tornaria fins l'any vinent. Wilkins espera arribar a la terra de Graham i avançar vers l'Oest, essent el seu propòsit arribar 2.000 milles més enllà de les terres explorades fins avui. Acompanyaran Wilkins els pilots Parker i Graham i l'Alcherman i el mecànic Orvil Porter. — Fabra.

Del Marroc francès

TROBALLA DE L'AVIO DESAPAREGUT

Casablanca, 25. — La part principal de l'avió desaparegut ha estat trobada adherida a unes roques. Els treballs de salvament de les desferres de l'aparell es veuen dificultats per l'estat del mar. — Fabra.

L'erupció del Mont Pelée

DESAPAREIX L'ALARMA

Pt de Franco, 25. — L'erupció del Mont Pelée continua amb la mateixa intensitat. Malgrat que el volcà segueix llançant una gran quantitat de lava, l'alarma ha desaparegut. — Fabra.

La mort del cardenal Dubois

CONDOL DEL REI D'ESPANYA

París, 24. — Malgrat trobar-se malalt, el senyor Quilones de Leon, ha visitat la família del cardenal Dubois, per a transmetre-li el condol i la simpatia del Rei d'Espanya. — Fabra.

Les relacions anglo-soviètiques

SEQUEIXEN LES CONVERSES

Londres, 25. — El representant dels soviets, senyor Bogvalski, ha rebut, aquesta tarda, les seves converses amb el senyor Henderson. — Fabra.

EL NOMENAMENT D'AMBAIXADORS

Londres, 25. — The Daily Telegraph, diu, a reserva de l'exactitud de les declaracions fetes pel senyor Bogvalski, que el senyor Henderson estaria disposat a acceptar que es nomenessin els respectius ambaixadors abans de posar-se a discussió la forma a seguir a les discussions anglo-soviètiques. — Fabra.

El conflicte russo-xinès

ACUSANT ELS XINESOS

Moscou, 25. — De l'Agència Tass: La Comissaria d'Afers Estrangers ha llurats a l'ambaixada alemanya una declaració destinada a ésser transmesa al govern de Nankin i Mukden, amb motiu de les incursions sistemàtiques i contínues de les tropes xineses i de bandes de guerrilles japoneses, sobre el territori soviètic. La declaració esmenta vint-i-vuit casos d'atac dels territoris soviètics durant les dues setmanes darreres, i diu que l'alt comandament xinès ha deixat passar sobre el territori dels soviets bandes de Khouthousses, acompanyats per soldats i oficials xinesos, els quals es lluraven a actes de pillatge a les poblacions pacífiques. La dita declaració assenyalava, demés, que el govern de Nankin no ha pas desmentit cap dels atacs al territori soviètic, denunciant a les declaracions del govern soviètic, de

tades els dies 19 d'agost i 9 de setembre.

Afegeix que ni el govern de Nankin ni el de Mukden han pres cap mesura perquè acabessin les hostilitats dels destacaments de guàrdies blancs, els quals estan formats per les autoritats xineses i ajudats per les tropes japoneses.

Les relacions anglo-americanes

PROGRAMA DE L'ESTADA DE MACDONALD ALS ESTATS UNITS

Washington, 25. — Segons el programa de la visita del primer ministre britànic senyor MacDonald als Estats Units, aquell, així com la seva filla Isabel, sejouraran a la Casa Blanca tres dies, a partir del 5 d'octubre. Després, fins al dia 10, seran hosts de l'ambaixada britànica. El senyor MacDonald serà obsequiat, durant la seva estada a la Casa Blanca, amb un gran sopar de gala, ofert per la senyora i el senyor Hoover. El senyor MacDonald visitarà després el Congrés i acceptarà diversos banquets que li seran oferts. El primer anglès anirà a Mont Vernon, per tal de disposar una corona damunt la tomba de Washington. Després visitarà també el cementiri nacional d'Arlington, on posarà una corona damunt la tomba del soldat desconegut. — Fabra.

La conquesta dels aires

LA TRAVESSIA MOSCÚ-NOVA YORK EN ETAPES

Nova York, 25. — L'avió rus «País dels Soviets» ha arribat a l'illa de Un (Alaska), a les quatre del matí, hora local. Venia d'Alaska (illes Aleutianes). L'aparell es proposa realitzar la travessia Moscou-Nova York en etapes. — Fabra.

EL TRAJEcte PER MADRID EN 6 HORES I 11 MINUTS

París, 25. — «Le Matin» comenta avui el raid realitzat per un avió comercial, el qual ha cobert el trajecte París-Madrid en 6 hores i 11 minuts. Diu el diari que és el millor temps cobert fins ara en aquest recorregut. A aquest propòsit, el mateix «Le Matin» recorda que Vedrines, el 1911, realitzà per primera vegada aquest vol en tres etapes, i amb un temps total de 37 hores. — Fabra.

COSTE I BELLONTE AJORNEN LA SORTIDA

La Bourget, 25. — Els aviadors Coste i Bellonte han procedit aquesta tarda, de cinc a sis, a comprovar el funcionament del camp de navegació. Els esmentats aviadors no creuen pas poder sortir demà a conseqüència dels vents contraris existents a l'actualitat.

Incendi a l'Observatori de Niça

LES CUPULES EN PERILL

Niça, 25. — A l'Observatori s'ha declarat un incendi de proporcions extraordinàries. Des del primer moment, els treballs dels bombers han estat encaminats a evitar que les flames destruïssin les cupules de l'edifici, el valor de les quals és d'alguns milions de francs. — Fabra.

Les negociacions greco-turques

LA LLIGA DE NACIONS, ARBITRE

Tiencin, 25. — A conseqüència de la darrera nota de Turquia sobre la qüestió de les negociacions entre els dos països, el Govern grec, davant la negativa d'arribar a un acord directe, ha decidit sotmetre la qüestió a la Lliga de Nacions. En aquest sentit ho ha tramès al Govern turc. — Fabra.

L'Assemblea de la Lliga de Nacions

L'ACTE DE CLAUSURA

Ginebra, 25. — A un quart de dotze ha estat clausurada l'Assemblea de la Lliga de Nacions. El president senyor Guerrero ha elogiat l'obra de la Lliga de Nacions i ha invitat els pobles de l'Amèrica llatina a adherir-se a la Lliga de Nacions. En aquest sentit ho ha tramès al Govern turc. — Fabra.

EL TRACTAT SOBRE TACNA I ARICA

Ginebra, 25. — Els senyors Villagras i Cornejo, en nom dels governs de Xile i de Perú, han llurats a la secretaria general de la Lliga de Nacions, els instruments de ratificació del Tractat que posa fi al conflicte que existia entre els dos països, respecte a la qüestió de Tacna i Arica. — Fabra.

ELS DE LA PETITA ENTESA

Ginebra, 25. — Els ministres d'Afers Estrangers de la Petita Entesa, s'han reunit avui, acordant celebrar a Praga la Conferència anual de consuetud. — Fabra.

LA DARRERA SESSIÓ PÚBLICA

Ginebra, 25. — El Consell de la Lliga de Nacions ha celebrat aquesta tarda la darrera de les sessions públiques, per tal d'estudiar les mesures necessàries, amb l'objecte de donar efectivitat a les resolucions adoptades per l'Assemblea, en llur aspecte polític, econòmic i humanitari. — Fabra.

LA CODIFICACIÓ DEL DRET INTERNACIONAL

Ginebra, 25. — El Consell de la Lliga de Nacions, en sessió privada celebrada avui, ha fixat la data del 13 de març de 1930 per a la reunió a La Haia d'una conferència, la qual haurà de tractar de la codificació del Dret Internacional.

Per ocupar el càrrec de president, ha estat nomenat el senyor Heimskeek, ex-primer ministre d'Holanda. — Fabra.

EL PRESSUPOST PER A L'ANY 1930

Ginebra, 25. — L'Assemblea ha examinat el pressupost de la Lliga de Nacions i l'informe presentat pel ponent d'affers financers, senyor Botella.

El Pressupost de la Lliga de Nacions per l'any 1930, és de 28.210.216 francs suïssos. En comparació amb el de l'any passat, presenta un augment de cinc cents mil francs suïssos. — Fabra.

França

LA VISTA DE LA CAUSA PER L'ASSASSINAT DE MR. GALTOT

Nantes, 25. — La causa per l'assassinat del diputat per la Guyana francesa, Mr. Galtot, fet ocorregut el 16 d'agost de l'any propassat, ha entrat en una fase d'activitat, amb motiu de l'arribada dels 45 acusats. Avui l'assessat, és produït en aquesta colònia indiana, als quals trobaren la mort sis persones.

La vista de la causa se celebrà a Nantes, per tal d'evitar incidents que haurien pogut produir-se cas d'haver-se fet el judici a la Guayana. — Fabra.

SOBRE LA LLETRA DE RECHBERG

París, 25. — Amb relació de la lletra del senyor Reichberg, el senyor Poincaré ha declarat a un redactor de l'Agència Havas que l'esmentada lletra ve a confirmar les seves declaracions.

Tantmateix el senyor Poincaré ha precisat que el declarat que les negociacions no podrien pas realitzar-se, ni podrien adquirir-se compromisos, més que per la via oficial. El senyor Poincaré ha afegit que es exacte que el no va pas rebutjar «a priori» la idea d'una aproximació entre els dos països, car sempre l'ha considerat favorable. — Fabra.

Bèlgica

PEL EL BANC INTERNACIONAL DE PAGAMENTS

Brusel·les, 25. — L'Agència Belga, diu saber que la Delegació belga designada per a formar part del Comitè Organitzador del Banc Internacional de Pagaments, està formada pel Governador del Banc Nacional i el Ministre d'Afers Estrangers. Com a suplent figura el Director del Banc Nacional. El Comitè organitzador del Banc esmentat, celebrà la primera reunió el 3 o el 4 d'octubre. — Fabra.

Itàlia

BALANÇ D'UNA CATASTROFE

Roma, 24. — Dels dats emplenats ferroviaris desapareguts al torrent del Platano, arrosegats per les aigües, cinch han tornat sants.

Dels altres set, no se'n té cap notícia. Hom sap, en canvi, que han des aparegut dos obrers ferroviaris que estaven ocupats en la reparació de les avaries produïdes per les aigües en les vies del tren. — Fabra.

ACCIDENT MORTAL

Roma, 24. — Ahr s'esfondrà la basílica coberta a la façana de l'església de Sant Pasqual Bailon, resultant dos obrers morts i un altre de greument ferit. — Fabra.

Suïssa

INCENDI EN UN LLOCARRET

Berna, 25. — Un gran incendi ha destruït 25 cases d'un llogaret del cantó de Valais. La manca d'aigua feu impossibles els treballs d'extinció de l'incendi. — Fabra.

Gran Bretanya

LA CERIMONIA DE LA COMMEMORACIÓ DE L'ARMISTICI TINDRÀ CARÀCTER CIVIL

Londres, 25. — Sembla que aquest any s'introduiran certes reformes a la cerimònia que cada any se celebra davant del cenotafi de White Hall el dia 11 de novembre en commemoració de l'armistici.

Aquesta cerimònia tenia cada any un caràcter exclusivament militar. Així feia que molta gent s'abstingués de prendre-hi part. Les autoritats consideren que la cerimònia ha de tenir caràcter civil. No obstant podrà assistir-hi una representació militar. — Fabra.

INCENDI A UN MAGATZEM

Bristol, 25. — S'ha declarat un incendi a un gran magatzem. S'han cremat prop de dos milions de sacs buits i moltes tones de coco dessecat. Les pèrdes materials són molt importants. — Fabra.

PER AL PORT DE CARDIFF

Londres, 25. — La important empresa «Great Western Railway» es proposa desemborsar quatre milions de lliures esterlines per a convertir en permanent el port de Cardiff. — Fabra.

PER UNA EXPOSICIÓ DEL COMERC BRITANIC A BUENOS AIRES

Londres, 25. — Estan molt avançats els treballs preliminars per a la celebració d'una exposició del comerç de l'Imperi britànic a Buenos Aires l'any 1931. — Fabra.

SOBRE L'ESTABILITZACIÓ DE LA PESSETERA

Londres, 25. — The Financial News, comentant la política monetària espanyola, estima que el moment actual convindria particularment l'estabilització de la pesseta, degut a la bona collita olivina, així com a la satisfactòria situació a l'interior.

L'esmentat diari afegeix que si el Govern acordés l'estabilització de la pesseta, li seria fàcil d'obtenir crèdits suplementaris a l'estranger. — Fabra.

UN ITALI EN L'AFER HATRY

Londres, 25. — El «Daily Mail», assenyalava el precipitació viatja al Continent, d'un subdit italià, el qual està relacionat amb el banquer Hatry, darrerament detingut i el qual, hom creu que va cremar una gran quantitat de documents. — Fabra.

PER AL NO-AUGMENT DEL TIPUS DE DESCOMPT

Londres, 25. — El «Daily Express» remarca la conveniència que el Banc d'Anglaterra no augmenti, des de demà, tal com es proposava, el tipus de descompte, puix això originaria, amb seguretat, la paralització de tota mena de progrés a les indústries britàniques. — Fabra.

EL CONSELL DE MINISTRES I L'AFER HATRY

Londres, 25. — Hom creu que en la reunió celebrada acut pel Consell de Ministres ha estat tractat l'afere Hatry i s'ha parlat també de les conseqüències derivades de l'esmentat afer, i de les consideracions que la situació no ha adquirit encara el desenrotllament necessari perquè les autoritats decidixin si cal o no la intervenció del Govern.

El Governador del Banc d'Anglaterra ha visitat el primer ministre, senyor MacDonald durant la celebració del Consell. — Fabra.

Alemanya

ACOLARIMENT

Berlín, 24. — Un comunicat oficial diu que el diputat nacionalista Pönnke, no ha estat més que un cop al ministre d'Afers Estrangers, per a fer una comunicació sobre una conversa celebrada amb un subdit francès, el qual estava de passada a Berlín.

En aquella ocasió va ésser rebut pel secretari d'Estat Von Schuber, el qual li declarà que els seus propòsits podrien ésser presos en consideració, per a la política estrangera d'Alemanya. — Fabra.

UNA LLETRA DE RECHBERG

Berlín, 25. — El senyor Reichberg ens adreça la següent lletra:

Havent llegit a la premsa alemanya la lletra del senyor Poincaré, expresident del Consell francès, a la qual m'alleuix que ha estat publicada en la premsa francesa, li prego que faci la meua resposta.

«Es equivocada l'afirmació que el senyor Poincaré em rebé l'any 1928. Contràriament, vaig tenir l'honor de celebrar amb ell una entrevista a la primavera d'aquell any, en la qual li vaig exposar les meves opinions sobre les conseqüències polítiques de les aliances industrials franco-alemanyes realitzades els anys 1926 i 1927, per mitjà dels Pactes de la potassa, del ferro i de les grans indústries químiques, opinió que jo havia exposat a l'aprensà francesa.

El President del Consell francès em digué que no tenia cap obediència que oposar a algunes de les meves proposicions, però que feia algunes reserves a d'altres. En finir la conversa, em digué que les negociacions havien d'ésser realitzades definitivament per la diplomàcia oficial.

L'impressió que vaig tindre de la conversa fou que, malgrat que el President francès defensava els interessos francesos amb la mateixa tenacitat que jo defensava els interessos del meu país, podia perfectament arribar-se a un acord d'una gran importància sobre la base real dels amplis interessos comuns a França i a Alemanya. — Berlín, 25 de setembre. — Signat: Arnold Rechsberg. — Fabra.

Austria

ORISI DEL GOVERN

Vienna, 25. — El Govern Streerwitz, ha presentat la dimissió. — Fabra.

Bulgària

CONTRA ELS COMUNISTES

Philippopolis (Bulgària), 25. — La policia ha arrencat nombrosos cartells que havien estat enganxats a les façanes de les cases, en els quals s'invitava els obrers a organitzar mitjans amb motiu del sisè aniversari de la revolució comunista.

La majoria dels individus que havien intervingut en la redacció i col·locació d'aquests cartells, han estat detinguts. — Fabra.

Noruega

EL VAIXELL «MILAD» ENFONSAT

Londres, 25. — El «Lloyd» anuncia que ha rebut notícies de Jund (Noruega) anunciant que el vaixell noruec «Milad» ha estat abordat i enfonsat pel vaixell «Santiago», de la mateixa nacionalitat.

La majoria dels tripulants, han mort tots els tripulants del vaixell enfonsat. — Fabra.

Iugoeslavia

PER PREVARICACIÓ

Belgrad, 24. — Ahr començà la vista de la causa instruída contra un ex-secretari d'Estat, un ex-director general de Mines i un ex-director general de mines, acusats de prevaricació. — Fabra.

Txecoslovàquia

DISSOLUCIÓ DEL PARLAMENT? — LES NOVES ELECCIONS?

Praga, 25. — De font autoritzada s'anuncia que, d'un moment a l'altre, serà publicat el decret de dissolució del Parlament.

Les noves eleccions tindrien lloc el dia 27 d'octubre. — Fabra.

Palestina

ELS ARABS HI TORNEN

Jerusalem, 25. — Una partida d'arabs va atacar ahir un llogaret jueu situat a la vall de Jezrael. — Fabra.

Rússia

EL TREBALL CONTINUU

Moscou, 25. — L'Agència Tass diu que el Consell de Comissaris del Poble ha publicat un decret per virtut del qual restà implantat a totes les empreses i institucions, el treball ininterromput.

Els empleats i obrers treballaran tots els dies, fins als diumenges i festes considerades fins ara com nacionals, descansant, per torn, 24 hores cada quatre dies.

A les oficines de l'Estat, la jornada serà de set hores. — Fabra.

ACUSACIÓ CONTRA FRANÇA

Moscou, 25. — El diari «Isvestia» publica un article al qual acusa

Darreres informacions

VALÈNCIA

Vigilant mort

València, 25. — A la fàbrica de mobles de Vicens Quilts ha estat trobat en mig d'un basset de sang, el vigilant Baptista Carazo, el qual presentava la fractura de la base del crani.

Portat a l'Hospital, morí poc després d'haver ingressat.

El jutjat treballa per tal d'esbrinar si es tracta d'un crim o d'un suïcidi.

Sessió inaugural del II Congrés d'U tramir

Madrid, 25. — A dos quarts de sis s'ha celebrat, al Palau del Senat, la sessió inaugural del període preparatori del II Congrés d'U tramir, sota la presidència del Ministre d'Economia.

Han segut els costats d'aquest els Directors generals de Comerç, Valors i Corporacions i el president del Congrés don Carles Prats.

Han assistit a l'acte molts representants del Cos consular americà i altres diverses personalitats, entre elles el senyor Francos Rodríguez.

El senyor Badia, secretari general del Congrés, ha pronunciat un discurs declarant que l'Assemblea es continuaria de la celebrada en 1928.

Ha afegit que es donarà als treballs un caràcter eminentment pràctic.

El Congrés s'ocuparà d'assumptes que afecten tres aspectes diversos i

França de perseguir sistemàticament els ciutadans soviets, mentre que, al contrari, obvia una gran benevolència vers els emigrants blancs. — Fabra.

Xina

AVARIES EN UN VAIXELL

Londres, 25. — Dissen d'Hanau que ha arribat el vaixell mercant «Xang Xi», amb grans avaries a la prua.

Duien els tripulants que els nacionalistes marxaven vers el general Xang Kai Kuai, i que tres vaixells que conduïen tropes nacionalistes, van abandonar el dia 19 a Xang, mes haurien de realitzar perquè foren canonejats des de la vora. — Fabra.

Afganistan

LA SITUACIÓ S'AGREUJA

Simla, 25. — La situació a l'Afganistan torna a revestir caràcters de gravetat, a conseqüència de la interassa activitat que desenvolupa la frontera els funcionaris anglesos, els quals s'esforcen per tal d'impedir a la tribu residents en territori britànic que prenguin part a la guerra civil comproment així la neutralitat de la Índia.

Hamid Ullah, germà de l'emir de Kabul, parlant en una revista de tropes, ha acusat els anglesos d'enviar destacaments de determinades tribus en ajuda de lurs adversaris, i ha dit que l'actual illa ha d'ésser considerada com una guerra franca. — Fabra.

Estats Units

L'AFER SHEARER

Washington, 24. — A la informació oberta per a la solució de l'afere Shearer, ha estat inclosa una lletra adreçada per l'acusat a lurs jutges, declarant que el programa pel qual es proposa la concessió d'un crèdit de 740 milions per a construccions navals, va ésser sotmès al Congrés, gràcies a la seva activitat. — Fabra.

PER A LA CONSTRUCCIÓ DE VAIXELLS MERCANTS

Washington, 25. — El «Shipping Board» anuncia que ha estat aprovat un emprèstic de molta importància

